grioveliais, geležinis įtveriamasis arbaleto strėlės antgalis (1 pav.), dviejų geležinių peilių geležčių fragmentai bei 22 XVI a. buitinės keramikos šukės. Žemiau, 1,3 m gylyje, pasiektas smėlis – įžemis. Jame atidengtos XIX a. II pusės – XX a. pradžios mūrinio šulinio liekanos bei dviejų duobių kontūrai (2 pav.). Jas preparavus (3 pav.) jokių radinių nerasta. Į PV nuo perkasos papildomai ištirtas 6 m^2 dydžio šurfas. Jo centrinėje ir R dalyse aptikti vien XX a. pabaigos sluoksniai, suformuoti tiesiant inžinerinius tinklus. Šurfo PV dalyje 55–65 cm gylyje fiksuotas analogiškas kaip tirtoje perkasoje juodas gruntas, tačiau čia jame radinių neaptikta.

Maironio St. 2

In 2016, a trench (38 m^2) and a test pit (6 m^2) were excavated and 465 m^2 were surveyed at Maironio St. 2. A 16th-century layer with contemporary finds (Fig. 1–3) was recorded at a depth of 80–90 cm in the trench excavated in the SW part of the plot; natural sand was found under the layer. An analogous 16th-century layer was unearthed at a depth of 55–65 cm at the undisturbed locations in the test pit.

Stanislav Rutkovski

Maironio gatvė 1

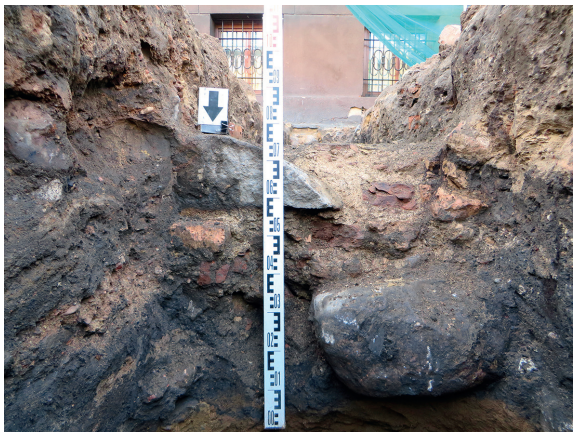
2016 m., pirmuoju etapu spalio 17–18 d. ir antruoju etapu lapkričio 9 d., Vilniaus senamiesčio (UK 16073) ir senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 25504) teritorijoje, Maironio gatvėje, sklype 1, KVP atliko detaliuosius tyrimus – ištyrė vieną 30,6x1 m dydžio perkasą (30,6 m^2 plotą). 1986–1987 m. Maironio gatvėje žvalgė Stasys Patkauskas, fiksavo kultūrinius sluoksnius, daugiausia sunaikintus įrengiant ankstesnes komunikacijas (*LIIR*, f. 1, nr. 1366). 2003 m. atliekant detaliuosius tyrimus Maironio g. 2 sklype, ištirtas apie 414,34 m^2 dydžio plotas. Nesuardytose vietose fiksuotas XIV a. pabaigos / XV a. I pusės – XX a. sluoksnis. Išsiaiškinta, kad mūrinė statyba čia prasidėjo XVI a. (*LIIR*, f. 1, b. 4269). 2015 m. Maironio g. 1 pastate ir vidiniame kieme žvalgė Ignas Sadauskas, jis ištyrė 11 šurfų (10 pastato rūsyje, vieną – kieme). Nustatyta, kad kultūrinis sluoksnis rūsyje sunaikintas, tačiau kieme 1–1,2 m gylyje aptiktas XVII–XVIII a. sluoksnis, kuris tęsėsi iki 1,6–1,8 m gylio.

2016 m. atliekant detaliuosius tyrimus, perkasa padalyta į dvi atkarpas. Prie pastato 1 Š sienos iki 90 cm gylio slūgsojo pilko piltinio grunto sluoksnis. Jame rasta pavienių XIX–XX a. II pusės buitinės keramikos šukių ir gyvulių kaulų, taip pat keli žmonių kaulai. 4,2 m atstumu nuo pastato Š sienos 45 cm gylyje atidengtas buvusio pastato fragmentas (1 pav.). Mūras – 65–75 cm aukščio, 90–135 cm pločio, mūrytas iš 60x35, 50x15 cm bei panašaus dydžio akmenų ir antrinio panaudojimo raudonų plytų, rištų kalkių skiediniu. Viršutinė jo dalis apardyta klojant elektros kabelį. Struktūra datuojama XVIII a. 90 cm gylyje pasiektas apie 30 cm storio juodo grunto sluoksnis (2 pav.). Jame rasta XVI a. pabaigos – XVII a. neglazūruotos buitinės keramikos šukių. Kelios indų šukės puoštos horizontaliomis bangelėmis, įspaudėliais, įstrižomis įkartėlėmis. 1,2 m gylyje pasiektas geltonas smulkiagrūdis smėlis – įžemis.

Važiuojamojoje B. Radvilaitės gatvės dalyje po asfaltu atidengtas XX a. grindinys. Po juo ir 10 cm storio geltono smėlio paklotu iki projektinio 1,5 m gylio glūdėjo pilkas supiltinis gruntas, suformuotas XX a. klojant komunikacijas. Sluoksnyje vietomis pasitaiko griuvenų, akmenų ir pavienių XIX–XX a. buitinės keramikos šukių. Analogiška stratigrafija buvo ir antroje perkasos atkarpoje.

Maironio St. 1

In 2016, one trench (30.6 m^2) was excavated on the plot at Maironio St. 1. Grey fill soil, which contained brick fragments, household pottery sherds, animal bones, and human bones from various periods, was recorded down to a depth of 90 cm near the N wall of building 1. A fragment of a former building dating to the 18th century was unearthed at a depth of 45 cm 4.2 m from the building's N wall. (Fig. 1). Under a layer of paving and sand on the other side of the street, a grey fill layer formed in laying utility lines in the 20th century was recorded down to a depth of 1.5 m (Fig. 2).

1 pav. Atidengtas mūras iš Š. S. Rutkovskio nuotr.

Fig. 1. The unearthed masonry wall, as seen from the N.

2 pav. Perkasos V sienelė iš R. S. Rutkovskio nuotr.

Fig. 2. The W wall of the trench, as seen from the E.

Stanislav Rutkovski

Vokiečių gatvės šiauriniai kiemai

2016 m. Vilniuje, Vokiečių gatvėje, vidinių kiemų teritorijoje, nuo Vokiečių g. 13B esančios elektros transformatorinės pastato iki M. Antokolskio g. 16A sklype esančios elektros transformatorinės bei iki Rotušės aikštės vykdyti elektros tinklų atnaujinimo darbai. Vokiečių gatvės Š dalyje esančioje vidinių kiemų teritorijoje archeologiniai tyrimai vyko ne kartą (tyrimus 1976 m. vykdė P. Tebelškis, D. Bešėnienė (1977), G. Stankevičius (1988), V. Grišinas (1990, 1991), V. Vainilaitis (1998), K. Katalynas (1998), A. Vaicekauskas (1999, 2001, 2004), D. Luchtanienė (2000), Z. Baubonis (2011), S. Rutkovskis (2014), M. Daubaras (2016). Po šių tyrimų žinoma, jog šioje Vokiečių gatvės vietoje gausu iki II Pasaulinio karo stovėjusių pastatų liekanų (vyrauja XVII–XIX a., tačiau aptikta ir XV–XVI ar net XIV a. pastatų liekanų). Taip pat nustatyta, jog įžemis glūdi 0,7–3,8 m gylyje, o kultūrinis sluoksnis smarkiai apardytas ar visiškai sunaikintas.

Prieš kasimo darbus buvo iškasti 3 2x2 m dydžio šurfai (bendro 12 m^2 ploto). Šurfe 1 pasiektas 2–2,1 m gylis, fiksuoti supiltiniai ir permaišyti XX a. sluoksniai. Šurfe 2 pasiektas tik 62 cm gylis. Didžiojoje šurfo dalyje 16–22 cm gylyje atidengtas XVIII a. mūro fragmentas. Jis 2 m ilgio, 1,2–1,3 m pločio, sumūrytas iš gelsvos, rausvos spalvos plytų (plytos (?)x14–17x7–8 cm dydžio) bei akmenų, rištų pilkšvos